

20.08.2021-ғы № 3-5/3971 шығыс хаты

23.08.2021-ғы № 2054 кіріс хаты

**БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
БІЛІМ БЕРУДІ ДАМУ ОРТАЛЫҒЫ**

«БЕКІТЕМІН»

«КЕЛІСІЛДІ»

**БҚО ББ ББДО директоры БҚО ББ ББДО директорының
орынбасары**

_____ **Г.Кубашева**

_____ **Н.Сабиров**

«_____» _____ **2021 ж.** «_____» _____ **2021 ж.**

«МЕЙІРІМ МЕКЕНІ» ЖОБАСЫ

ОРАЛ - 2021

Жоба құрастырушылар:

Рысказиева Ж.У. - ҚБББ тәрбие секторының меңгерушісі

Абдрахманова Б.Б. – ҚБББ психологиялық қызметінің әдіскері

Темиршеева Т.А. – ҚБББ тәрбие ісі жөніндегі әдіскері

Жоба қатысушылары: психологтер, директордың тәрбие жұмысы бойынша орынбасарлары, сынып жетекшілер, әлеуметтік педагог

Мазмұны

1. Жоба төлқұжаты
2. Кіріспе
3. Талдау
4. Жоба мақсаты, міндеті, күтілетін нәтиже
5. Жобаның іске асырылуы

I. Жоба төлқұжаты

Жоба атауы	«Мейірім мекені» жобасы
Негізге алынған құжаттар	• Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, 2007 жыл 27 шілде №319-III (өгертулер мен қосымшалар 21.07.2015 ж.) • Қазақстан Республикасының «Бала құқықтары туралы» Заңы, 2002 жыл 8 тамыздағы №345 • Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» № 518-IV Кодексі. • Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 8 маусымдағы «Бала құқықтары туралы Конвенцияны ратификациялау туралы» қаулысы. • Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 4 желтоқсандағы «Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы» №214-IV Заңы. • Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 шілдедегі «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» №591 Заңы.
Жоба құрастырушылары	Рысказиева Ж.У. - ҚБББ тәрбие секторының меңгерушісі Абдрахманова Б.Б. - ҚБББ психологиялық қызметінің әдіскері Темиршеева Т.А. - ҚБББ тәрбие ісі жөніндегі әдіскері
Жоба қатысушылары	Психологтер, директордың тәрбие жұмысы бойынша орынбасарлары, сынып жетекшілер, әлеуметтік педагогтер

Жоба мақсаты	Білім беру ұйымдарында оңтайлы жағдай жасау арқылы балалар мен жасөспірімдердің әлеуметтік бейімделуін қалыптастыру.
Жоба міндеті	- Балаларға қатысты зорлық-зомбылық пен қатыгездіктің алдын алу, әр баланың құқықтарын қорғау. - Ақпараттық қызмет арқылы отбасылық зорлық-зомбылықтың алдын алу бойынша ата-аналардың психологиялық мәдениеті мен құзыреттілігін қалыптастыру. - Отбасылық зорлық-зомбылықтың пайда болуына әсер ететін факторларды зерттеп, алдын алу шараларын ұйымдастыру. - Оқушыларға адамзаттық құқықтарымен бас бостандықтарын қорғауы туралы үйрету.
Болжам	- Жасөспірімдерге қатысты зорлық-зомбылық фактілері дер кезінде анықталады; - Жасөспірімдерге қатысты орын алатын тұрмыстық зорлық-зомбылық деректері азаяды; - Ата-аналардың психологиялық мәдениеті мен құзыреттілігі қалыптасады; - Оқушылар адамзаттық құқықтарымен бас бостандықтарын қорғауы туралы үйренеді.
Мақсатты топ	- Тұрмыстық зорлық-зомбылыққа ұшыраған жасөспірімдер. - Әлеуметтік қауіпті жағдайдағы отбасының балалары. - Отбасында өгей әкелерімен тұрып жатырған жасөспірімдер
Жоба мерзімі	2021-2023 жылдар
Күтілетін нәтиже	- Балаларға қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу. - Қиын өмір жағдайына тап болған балалардың жағдайын жақсартып, қолдау көрсету. - Алдын алу жүйесіндегі мекемелердің өзара ведомствоаралық қарым-қатынасын белсендіру.

II. КІРІСПЕ

Зорлық-зомбылық тақырыбы әрдайым жағымсыз және қорқынышты, әсіресе балаларға қатысты. Балалар ерекше қауіп-қатер тобын құрайды, өйткені олар ересектерге (ата-аналар, тәрбиешілер, мұғалімдер) тәуелді, өйткені олардың қолында.

Зорлық-зомбылықтың мәні мен себептері

Отбасы - бұл баланың алғашқы әлеуметтік мекемесі. Бұл әрдайым өзін қауіпсіз сезінетін орын, бірақ кейде керісінше жағдай туындайды: отбасы - бала үшін ең қауіпті жер. Зорлық-зомбылық - әлсіз және қорғансыз адамдарға (балаларға) күш қолдану немесе психологиялық шабуылдар. Бірақ зорлық-зомбылық әрекетсіздікте болуы мүмкін, бұл баланың физикалық және психикалық денсаулығына қауіп төндіреді. Егер зорлық-зомбылық пен отбасы бір болса, екі есе қауіпті. Бұл құбылыстың пайда болуы әдетте XIX ғасырға, қоғамның индустриализациясы басталып, балалар қанауға, жұмысқа жіберіліп, оқудан және болашағынан айырыла бастайды. Содан кейін балаларды зорлық-зомбылық пен қанаушылықтан қорғайтын алғашқы қоғамдық ұйымдар пайда бола бастады. XX ғасырда балалар мен балаларға қатысты зорлық-зомбылық мәселесін зерттеудің жаңа тәсілдері пайда болды. Алғашқы классификациялар құрастырылды. Содан кейін зорлық-зомбылық педиатриялық, психиатриялық және заңды болып бөлінді.

Зорлық-зомбылық түрлері

Зорлық-зомбылық тікелей және жанама, жеке немесе жүйелі, маңызды немесе өткен болуы мүмкін. Бірақ басқаларға қарағанда зорлық-зомбылық мазмұнына қарай жіктеу маңызды:

- Зорлық-зомбылық бұл 18 жасқа толмаған балаға қатысты кез-келген физикалық зорлық-зомбылық, оның ішінде жазалау нұсқалары (бас тарту, итеру, ұстап алу және басқалар).
- Міндеттерге немқұрайлы қарау. Бұл ата-ана міндеттерін сақтамау, баланың қажеттіліктеріне немқұрайлы қарау, балаға дұрыс қарамау дегенді білдіреді.
- Жыныстық қиянат 18 жасқа дейінгі баланы жыныстық ләззат алу үшін пайдалану. Баламен кез-келген эротикалық байланыс немесе оны пайдалану (порнография).
- Психологиялық теріс пайдалану. Қорлау, мазақ ету және басқа да жеке басының қадір-қасиетін қорлайтын мінез-құлық модельдері.

Қазақстан Республикасының «Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы» Заңының 4 бабына сәйкес, тұрмыстық зорлық-зомбылық тек күш көрсету немесе психологиялық қана емес, сексуалдық және (немесе) экономикалық зорлық-зомбылық түрінде болуы мүмкін.

1. **Күш көрсету зорлық-зомбылығы** - дене күшін қолданып, денені ауыртып денсаулыққа қасақана зиян келтіру.

2.

Психологиялық зорлық-зомбылық - адамның психикасына қасақана әсер ету, оны қорқыту, қорлау, бопсалау немесе құқық бұзушылықтарды өмірге, денсаулыққа қауіп төндіретін, сондай-ақ психикалық, дене және жеке басы

дамуының бұзылуына әкелетін әрекеттерді жасауға мәжбүрлеу (еріксіз көндіру) арқылы ар-намысы мен абыройын кемсіту. 3.

Сексуалдық зорлық-зомбылық - адамның жыныстың тиіспеушілігіне немесе жыныстық еркіндігіне қауіп төндіретін құқыққа қарсы қасақана іс-әрекет, сондай-ақ кәмелетке толмағандарға қатысты сексуалдық сипаттағы іс-әрекеттер.

4. **Экономикалық зорлық-зомбылық** - адамды заңмен көзделген құқығы бар тұрғын үйінен, тамағынан, киімінен, мүлкінен, қаражатынан қасақана айыру.

Зорлық-зомбылық белгілері

- Дене мүшелеріне және сезу мүшелеріне зақым келтіру.
- Белсенділік, физикалық және психикалық дамудың кешігуі.
- Басқа адамдарға немесе жануарларға деген үрей мен агрессивтілік.
- Ұялшақтық, енжарлық, үлкендерден қорқу.
- Үйден аулақ болу, жанасудан қорқу.
- Өзінен кіші балалармен қарым-қатынаста болу.

Психологиялық белгілері:

- Психо-жарақат және (немесе) жарақаттан кейінгі стресс синдромы.
- Орта мектеп жасына дейінгі балаларда - физикалық және сөйлеу қабілетінің дамуы тежеледі.
- Жасөспірімдерде - өмірдің мағынасы мен мақсатын жоғалту, бағытын өзгерту, өзін-өзі өлтіру туралы ойлар.
- Импульсивтілік, ашу, манипуляциялық бұзылулар (саусақты сору, шашты тарту).
- Кішіпейілділік пен икемділік.
- Ұйқы проблемалары.
- Депрессия.
- Ауытқулар.
- Аурулары .

Жыныстық зорлық-зомбылыққа ұшыраған балалардың белгілері:

- Баланың орынсыз немесе оғаш жыныстық білімі немесе әрекеттері.
- Баланың басқа балаларға немесе ересектерге қатысты жыныстық қудалауы.
- Кез-келген денсаулыққа қатысты шағымдар, әсіресе жыныс аймағына.
- Басқа балалар жылаған кезде мазасыздық таныту.
- Жүйке тиктің болуы, саусақ сору.

Жалпы зорлық белгілері:

- Баланың шоғырлана алмауы.
- Есте сақтау қабілетінің бұзылуы.

- Өзін-өзі жек көру, өзін-өзі бағалаудың болмауы, өзін-өзі бағалаудың төмендігі.
- Пессимизм.
- Бүкіл әлемге, әсіресе ересектерге ашуланшақтық немесе агрессия білдіру.
- Созылмалы қорқыныш сезімі, ұялу, кінәлілік, қоғамнан бөліну.
- Депрессия.
- Ангедония.

Зорлық-зомбылық салдары

Зорлықты бастан кешірген бала немесе жасөспірім қорқыныш, шатасу, ұят, күшсіздік сезінеді. Көбінесе өзін кінәлайды және болған жағдайдың себепшісі ретінде қабылдайды. Кейде ол өзінің мінез-құлқын немесе отбасындағы жағдайды себеп деп санайды. Басқа салдарларға сенім мен әлеуметтік шеңбердің төмендеуі жатады.

Көптеген реакциялар баланың жасына байланысты:

- 3 жасқа дейінгі балалар. Танымал реакциялар арасында: қорқыныш, аралас сезім, агрессия, тәбеттің жоғалуы.
- Мектеп жасына дейінгі балалар. Мазасыздық, тартыншақтық, кінә мен ұят, аралас сезім, жиіркеніш және дәрменсіздік сезімдері байқалады.
- Кіші мектеп оқушылары. Оқушының отбасындағы рөлі, үлкендерге деген екіұштылық, қорқыныш, ұят, жиіркеніш және бүкіл әлемге сенімсіздік бар.
- Кіші жасөспірімдер. Депрессия, сенсорлық босату алдыңғы салдарға қосылады (сезім мен сезімдер жоқ).
- Үлкен жасөспірімдер. Ересектілік, ұялшақтықпен, кінәлілікпен, ересектермен қарым-қатынастағы сезімдермен, девиантты мінез-құлықпен, пайдасыздықпен сипатталады.

Ересек өмірде көрінетін жыныстық зорлық-зомбылық әсіресе қауіпті:

- Психосоматикалық аурулар.
- Тәуелді мінез-құлық.
- Жыныстық қатынастардағы проблемалар.
- Қайталанған зорлық-зомбылық (зорлық-зомбылыққа ұшыраған ер адамдар оны өздері жасайды, зорланған әйелдер қайтадан құрбан болады).

Бала есейген сайын қайталанатын зорлық-зомбылық, өзін-өзі бағалауды жоғалту, психикалық бұзылулар және өзін-өзі өлтіру әрекеттері болуы мүмкін. Жалпы алғанда, отбасы зорлық-зомбылықтың 3 саласын ажырата алады: ата-ана - балаларға, ересектер – ересектерге, отбасы мүшелерінің бірі қартайғанда. Осы формалардың әрқайсысы бала үшін қауіпті. Зорлық-зомбылық орын алатын

отбасылар балалары әрдайым қауіп-қатерге ұшырайды, өйткені мұндай атмосфера бала тәрбиелеу үшін жарамсыз. Зорлық-зомбылықта өсетін балалар, әдетте, кейінірек өздері құрбан немесе агрессорға айналады (95%).

III. Негізгі бөлім

Зорлық-зомбылықтың алдын-алу

Жоғарыда айтылған проблемалардың болмау үшін балалармен жасөспірімдерге қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу жұмыстарын жүйелі ұйымдастыру қажет. Алдын алудың негізгі бағыттары: білім беру және ақпарат. Мұны балалармен, ата-аналармен, балалар мекемелерінің қызметкерлерімен және барлық азаматтармен байланыстыру керек.

Өткізілетін үлгі тақырыптар:

- Зорлық-зомбылық деген не?
- Зорлық-зомбылықтың түрлері.
- Егер сіз куәгер немесе зорлық-зомбылық құрбаны болсаңыз не істеу керек.
- Зорлық-зомбылық үшін жауапкершілік қандай.
- Осы жерге зорлық-зомбылық туралы хабарлауға болады (ұйымдар, телефондар).
- «Сенім жәшігінің» жұмысын жүйелі жүргізілуі.
- Педагог, балалар және ата-аналарға құқықтық білім беру.

Балармен мен жасөспірімдердің жан-жақты қалыптасуына келесі іс-шаралар ұйымдастырылады:

- Бала мен ата-ана арасындағы қарым-қатынасын зерттеу.
- Үлгерімі төмен оқушыларға көмек көрсету, құрдас, үлкен кісілермен коммуникативті сөйлесу дағдыларын құруына үйрету.
- Кәсіптік бағыт бағдар бойынша білім беру және бағыт таңдауға көмек көрсету.
- Өмірлік құндылықтар – достық, махаббат, бақыт туралы ақпараттандыру.
- Салауатты өмір салтын ұстануға бағыттау.
- Қызығушылық, қабілеттілік және психикалық жағдайына байланысты сыныптан тыс шаралар жүйесін ұйымдастыру
- Қосымша білім алу, мәдениет, спорт және демалыс, бос уақыттың ұйымдастыру.
- Құқықтық всеобуч бағдарламасы арқылы жасөспірімдерде құқықтық мәдениет пен құқықтық сананы қалыптастыру
- Салааралық жұмысын нығайту.

IV. Жобаның іске асырылуы

Сынып жетекшінің зерттеу жұмысы (оқушы туралы мәлімет)

- Сынып жетекші анкета толтырып, қорытынды шығарады. (Анкета 1)
- Сыныптың «эмоционалды экран» жұмысы жүргізіледі.
- Анкета және «эмоционалды экран» жұмысының қорытындысы негізінде осал топқа жататын оқушылардың тізімін мектептің педагог-психологіне ұсынады.

Анкета 1

Оқушы туралы мәлімет (сынып жетекші толтырады)

Сыныбы _____ Оқушының
аты-жөні _____

Туған күні, айы, жылы: _____ Ұлты: _____

Отбасы жағдайы: (астын сызыңыз)

Толық отбасы (ата-анасының екеуі де бар); толық емес отбасы.

Әлеуметтік жағдайы: (астын сызыңыз)

Қолайсыз отбасы, аз қамтылған отбасы.

Оқушы кіммен тұрады: (астын сызыңыз)

Әкесі, анасы, атасы, әжесі, ағасы, апасы, өкіл әкесі, өкіл анасы, өгей әкесі, өгей анасы. Т.б.

Облыстық білім басқармасының 10.12.2019-ғы №3-12/6698, ҚБББ-нің 27.12.2019-ғы № 1-16/7370 шығыс хаттары негізінде

- Сынып жетекшілер: күн сайын әр оқушыға «эмоционалдық экранын» (кесте 1) жүргізуін енгізу және күн сайын талдауды.
- Сынып жетекшілер: оқушының көңіл-күйінің төмендігі байқалған жағдайда себебін анықтап, әңгімелесу, түсіндіру жұмысын жүргізу. Қажетті жағдайда психологке жұмыстануға сұраныс беру.
- Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары сынып жетекшілердің талдау жұмысы негізінде оқушылардың эмоционалдық жағдайы бойынша мониторинг жүргізу.

Кесте 1

№	Тегі, аты-жөні	Қаңтар																			
		1	2	3																	
		Қ	Т																		

Қалыпты – Қ; Стабильное –С

Төмен - Т; Низкое - Н

Оңалту

Зорлық-зомбылықты жою әрдайым психологтың ата-аналармен және балалармен кешенді жұмысын талап етеді. Ең тиімді әдістер:

- Психотерапия
- Жекежәне топтық консультациялар
- Зерттеу жұмысы

Тұрмыстық зорлық-зомбылыққа ұшыраған оқушылармен психологтің іс-жұмыс алгоритімі

Модуль	Жұмыс бағыттары	Жұмыстың әдіс-тәсілдері және түрлері	Жұмыс мақсаты	Ескерту
1 модуль	Зерттеу	«Көңілді- көңілсіз» Ильин Филипс әдісі Г.Айзенк әдісі	Оқушының қобалжуын анықтау	
		Отбасы социяграммасы «Менің отбасым» жобалық әдістеме	Отбасы жағдайындағы қарым-қатынасын анықтау	
		«Баспалдақ» Марцинковская «Өзін-өзі бағалау» Киселева	Өзін-өзі бағалауын анықтау	
		«Агрессия белгілері» сауалнама Г.Айзенк әдісі	Агрессия деңгейін анықтау	

1 модульдік жұмыс қорытындысы бойынша жалпы анықтама толтыру				
Зерттеу қорытындысы негізінде іріктелген оқушылармен тереңдітілген жұмыс түрлері				
2 модуль	Психологиялық консультация	«Сәлем бұл мен...»	Оқушы туралы мәлімет жинау	
		«Маған ұқсайтын қуыршақ өмір сүріпті»	Оқушының проблемасын анықтау	
		Анықталған жағдайға байланысты тақырып		
Диспечерлік жұмыс (мектеп инспекторы, сынып жетекші, куратор, әлеуметтік педагог, ата-ана, медбике)				
Құпиялықты сақтау мақсатында жағдайға байланысты жоғарыда аталған мамандардың бірін жұмысқа тарту				
3 модуль	Психологиялық тұрғыдан қолдау жұмыстары	Жағдайға байланысты оңалту іс-шараларын ұйымдастыру		Жоспар құру
		Оқушымен жеке психологиялық қолдау жұмыстары (әңгімелесу, арттерапия, жаттығулар)		
		Заңды өкілдермен жұмыс		
2,3 модуль жұмыстарын қорытындылап, салыстырмалы зерттеу жүргізу				

Алгоритм действия педагога - психолога в работе с учениками подвергшихся бытовому насилию.

Модуль	Направления работы	Методы и приемы, формы работы	Цель	Примечание
Модуль 1	Диагностика	Тревожность «Весёлый -грустный» Ильин, «Тревожность» Филипс, «Самооценка психических состояний по Г. Айзенка».	Выявить уровень тревожности	
		«Семейная социограмма», «Моя семья»	Выявить семейные взаимоотношения	
		Самооценка «Лесенка» Т.Б. Марцинковская, «Какой Я?» О.С. Богданова, «Как у тебя с самооценкой» Ю.И. Кисилёва	Выявить уровень самооценки	
		Агрессия Анкета «Признаки агрессивности», опросник Г.Айзенка «Самооценка психических состояний личности», шкала Агрессия.	Выявить уровень агрессивности	
По итогам работы 1 модуля составляется справка				
Виды углубленных работ с выявленными детьми				
Модуль 2	Психологическое консультирование	«Здравствуй это я..»	Сбор биографических данных	
		«Жила была кукла похожая на меня...»	Выявление проблемы	

		«Свободная тема для беседы»	Исследование проблемы	
Диспетчерская работа (школьный инспектор, куратор, социальный педагог, родители, мед. работник) В зависимости от ситуации, в целях сохранения конфиденциальности привлекает одного или нескольких из указанных выше лиц.				
Модуль 3	Психологическое сопровождение	Реабилитационная работа в зависимости от ситуации.		Составление индивидуального плана
		Психологическая поддержка учащихся (беседы, АРТтерапия, тренинги)		
		Работа с законными представителями		
Проведение сравнительной дигностики по итогам работы 2,3 модуля				

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Балалар мен жасөспірімдерге қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу, зорлық – зомбылыққа ұшыраған балаларды әлеуметтендіру және оңтайландыру іс-жұмыс алгоритмі бойынша іс – шара жүргізу

Кезеңдері	Жұмыстың барысы	Мақсаты	Ескерту
І кезең	Оқу жылы басында оқушылардың толық тізімін жасақтау;	Мектептің әлеуметтік паспортын дайындап, балалар мен жасөспірімдерге қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу.	
	Сынып жетекшілер әр оқушының әлеуметтік картасын жасақтайды, сол арқылы әр сыныптың әлеуметтік паспорты дайындалады		
	Ата-аналар базасын жасақтау		
	Толық емес отбасылар тізімін жасақтау		
	Қолайсыз отбасылар тізімін жасақтау		
	Өгей әкемен немесе өгей анамен бір отбасында тәрбеленіп жатырған оқушылар тізімін жасақтау		
ІІ кезең	Қолайсыз және өгей әкемен бір отбасында тұратын оқушылардың тізімін мектеп психологы мен әлеуметтік педагогына ары қарай жұмыстану үшін ұсыну	Аталмыш санаттағы оқушылардың бос уақытын тиімді ұйымдастыру	
	Толық емес, қолайсыз және өгей әкемен бір отбасында тұратын оқушылардың бос уақытын тиімді өткізуі үшін мектепшілік және қосымша үйірмелермен қамтылуын қадағалау		
	Толық емес, қолайсыз және өгей әкемен бір отбасында тұратын оқушылардың үйіне мектеп		

	инспекторымен рейдтер айына 1 рет ұйымдастыру		
	Мектепiшiлiк және қалалық, облыстық шараларға тарту, қатыстыру		
III кезең	Сынып жетекшiлерге балалар мен жасөспiрiмдерге қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу, зорлық – зомбылыққа ұшыраған балаларды әлеуметтендiру бойынша оқыту семинарларын ұйымдастыру	Iс-тәжiрибеме н бөлiсе отырып, оқушыларды үнемі қадағалап отыру	
	Ата-аналарымен байланыс дәптерiнiң жүргiзiлуiн қадағалау		
	Жыныстық тәрбие беру бойынша 5-11 сыныптарда бөлек жоспар құрылып, шаралардың уақытылы өтуі мен хаттама дәптерiнiң толтырылуын бақылау		
	Оқушылардың сабақтан қалмауын үнемі бақылауда ұстау		
		Сенiм телефоны мен сенiм жәшiгiнiң жұмыс жасауын қадағалау	
Тұрмыстық немесе жыныстық зорлық-зомбылыққа ұшыраған кәмелетке толмаған жасөспiрiм анықталған жағдайдағы iс – шара			
IV кезең	Мектеп әкiмшiлiгi анықталған факт туралы бiлiм бөлiмiне хабарлауы қажет	Зорлық – зомбылыққаұш ырағанбаланы қолдау, қалыпты өмiр сүруiне жағдай туғызу.	
	Мектеп инспекторы, ДТIЖО, сынып жетекшi жасөспiрiмнiң үйiне барып, мән-жайды анықтап АКТ толтырады		
	Ата-анасымен және жасөспiрiммен әңгiмелесу жүргiзiледi.		
	Оңалту, әлеуметтендiру, өмiрге қайта бейiмдеу мақсатында iс-шаралар		Жоспар жасақтау (ДТIЖО, сынып жетекшi, куратор, тәлiмгер, әлеуметтiк педагог)
	Оқу үлгерiмi төмен оқушыға қолдау көрсету		

Заместители директора по воспитательной работе

Проведение мероприятий по алгоритму работ профилактики насилия в отношении детей и подростков, социализации и оптимизации детей, подвергшихся насилию

Этапы	Ход работы	Цель	Примечание
I этап	Составление полного списка учащихся в начале учебного года	Подготовить социальный паспорт школы, профилактика насилия в	
	Классные руководители составляют социальную карту каждого учащегося для создания социального паспорта каждого класса		
	Формирование родительской базы		

	Составление списка неполных семей	отношении детей и подростков	
	Составление списка неблагополучных семей		
	Составление списка детей, воспитывающихся в одной семье с отчимом или мачехой		
II этап	Представление психологу и социальному педагогу школы для дальнейшей работы списка учащихся, проживающих в неблагополучной семье и в одной семье с отчимом	Эффективная организация свободного времени учащихся данной категории	
	Контроль за охватом внутришкольными и дополнительными кружками для эффективного проведения свободного времени учащихся, проживающих в неполной, неблагополучной и в одной семье с отчимом		
	Организация 1 раза в месяц рейда со школьным инспектором в дома учащихся, проживающих в неполной, неблагополучной и в одной семье с отчимом		
	Привлечение и участие детей к внутришкольным и городским, областным мероприятиям		
III этап	Организация классным руководителям обучающихся семинаров по профилактике насилия в отношении детей и подростков, социализации детей, подвергшихся насилию	Постоянный контроль за учащимися, обмен опытом	
	Контроль за ведением тетради связи с родителями		
	Составить план по половому воспитанию в 5-11 классах, вести контроль за своевременным проведением мероприятий и заполнением протокола		
	Вести постоянный контроль за посещаемостью уроков учащимися		
	Вести контроль за работой телефона и ящика доверия		
Мероприятия при определении совершеннолетнего подростка, подвергшегося бытовому или половому насилию			
IV этап	Администрация школы должна сообщить о выявленном факте в отдел образования	Содействие ребенку, подвергшегося насилию, создать условия для нормальной жизни	
	Школьный инспектор, ЗДВР, классный руководитель посещают семью ребенка, выясняют ситуацию, заполняют акт		
	Ведется беседа с родителями и с учеником		
	Проведение мероприятий по реализации, адаптации и социализации ученика		Составления плана работы (ЗДВР, классный руководитель, вожатый, социальный педагог)
	Оказание помощи неуспевающим учащимся		

Әлеуметтік педагог, КТІЖИ, медициналық қызметкердің жұмыс алгоритмі

Жұмыс бағыттары	Жұмыс мазмұны	Жұмыстың әдіс-тәсілдері және түрлері	Жауапты
-----------------	---------------	--------------------------------------	---------

Зерттеу	Оқушы тәртібін құрдастары арасында, оқу үрдісінде, еңбек қызметінде, сабақтан тыс уақытта педагогикалық бағыттылы бақылау	Бақылау, эмоционалды экран толтыру	Әлеуметтік педагог және сынып жетекші зерттеулері
	Бала мен ата-ана арасындағы қарым-қатынасын зерттеу	Бақылау, тест қолдану және әңгімелесу	Сынып жетекші, әлеуметтік педагог зерттеулері
Қорғау жұмысы	Балалар өмірі мен денсаулығын қорғау, қауіпсіз жағдай құру		Мектеп дәрігері
	Педагог, балалар және ата-аналарға құқықтық білім беру	Білімді меңгеруде педагогикалық көмектердің түрлері: зорлықсыз оқыту (ынтымақтастық педагогикасы)	КТІЖИ Әлеуметтік педагог
	БҰҰ балалар құқығы Ковенциясы мен «Балалар құқығы» туралы ҚР заңын пропагандалау		КТІЖИ Әлеуметтік педагог
Ескерту -профилактикалық жұмыс	ҚР қылмыстық және әкімшілік заңнамаларын түсіндіру		КТІЖИ Әлеуметтік педагог
	Құқықтық всеобуч бағдарламасы арқылы жасөспірімдерде құқықтық мәдениет пен құқықтық сананы қалыптастыру		КТІЖИ Әлеуметтік педагог
Жасөспірімдердің жанұясы, қорғаншылары, ата-аналары және туыскандарымен жұмыс	Оқушы жанұясының үй-тұрмысы және әлеуметтік жағдайларын зерттеу		КТІЖИ Әлеуметтік педагог Сынып жетекші
	Жанұялық тәрбие ерекшеліктерін зерттеу		Әлеуметтік педагог, сынып жетекші зерттеулері
	ҚР «Неке мен жанұя туралы» Заңына сәйкес балалар мен ата-аналарды құқықтары және міндеттерімен таныстыру		КТІЖИ Әлеуметтік педагог
	Үй-тұрмысы жағдайын жақсартуда ата-аналарға көмек		КТІЖИ Әлеуметтік педагог

Алгоритм работы социального педагога, медицинского работника, ИДН, классного руководителя

Направления работы	Содержание работы	Методы и приемы, формы работы	Примечание
Исследование	Педагогически направленное наблюдение за поведением ученика в коллективе сверстников, в учебном процессе, трудовой деятельности, внеурочное время	Наблюдение, составление эмоционального экрана	Исследования социального педагога и классного руководителя
	Диагностика детско-родительских отношений	Анкеты, наблюдение, беседа	Исследования классного руководителя, социального педагога

Охранно-защитная деятельность	Создание безопасной обстановки, охрана жизни и здоровья детей		ИДН, Соц.педагог
	Организация правовой информированности педагогов, детей и родителей		ИДН, Соц.педагог
	Пропаганда Конвенции ООН о правах ребенка, Закона РК «О правах ребенка»		ИДН, Соц.педагог
Предупредительно-профилактическая работа	Разъяснение уголовного и административного законодательства РК		ИДН, Соц.педагог
	Формирование правовой культуры и правового сознания у подростков через программу правового всеобуча		ИДН, Соц.педагог
Работа с семьями, опекунами, родителями и родственникам и подростков	Изучение жилищно-бытовых и социальных условий семей ученика		ИДН, Соц.педагог
	Изучение особенностей семейного воспитания		Соц.педагог, психолог, классный руководитель
	Ознакомление с правами и обязанностями детей и родителей согласно Закону РК «О браке и семье»		ИДН, Соц.педагог
	Помощь родителям в нормализации семейно-бытовых условий		ИДН, Соц.педагог

Ескерту: Оқушы туралы мәлімет құпия сақталуы қажет

Примечание: Сведения об учащихся должны быть конфиденциальными

Сынып жетекшілік іс-шараларының мониторинг кестесі

(сынып жетекші, куратор толтырады)

№	Эмоционалды экран және сауалнама қорытындысы бойынша анықталған оқушы саны	Оқушылармен жүргізілген жұмыс (әңгімелесу т.б.)		Психолог маманына жолданған оқушы саны	Мамандармен біріккен жұмыс саны
		Топтық	Жеке		

Психологиялық жұмыс бойынша тоқсан (квартал) нәтижелерінің сандық көрсеткіштерінің мониторинг кестесі (психолог есебі)

№	Клиент	Зерттеу		Психотехника		Психологиялық кеңес	
		Жеке	Топтық	Жеке	Топтық	Жеке	Топтық

--	--	--	--	--	--	--	--

**Профилактика, әлеуметтендіру, оңалту бойынша тоқсан
(квартал)нәтижелерінің тәрбиелік іс-шаралардың мониторинг кестесі
(ДТІЖО есебі)**

№	Контингент	Профилактика	Ағарту	Қосымша біліммен қамтылуы	Оқушының тұрмыс жағдайын анықтау	Мектепшілік акциялар	Кеңес қызметі
	Оқушы						
	Ата-ана						
	Педагогтер						

V. Қорытынды кезеңі

Білім беру ұйымдарында жоба бойынша жұмысының жүргізілуі мен нәтижесін талқылау бойынша дөңгелек үстел, семинарлар ұйымдастыру.